

Poznań, dnia 16 grudnia 2005r.

WK-0911/ 44 /2005

**Pan
Jan Kulpiński
Burmistrz
Miasta i Gminy Czarniejewo**

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej za rok 2004.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole, który został omówiony i podpisany w dniu 28 października 2005 roku. Nie wszystkie wnioski sformułowane na podstawie wyników poprzedniej kontroli zostały zrealizowane. W dalszym ciągu występują nieprawidłowości w zakresie rachunkowości (w tym księgi rachunkowe nadal prowadzone są w jednostce), nie sporządzania planów finansowych jednostek organizacyjnych, sprawozdawczości budżetowej.

Wyniki zakończonej kontroli ujawniły nieprawidłowości spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

1. Księgi rachunkowe budżetu, Urzędu oraz wszystkich jednostek organizacyjnych gminy (tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Biblioteki Publicznej, Zespołu Szkół Publicznych w Czarniejewie i Żydowie oraz Przedszkoli w Czarniejewie i Żydowie) prowadzone były w 2004r. przez służby finansowe Urzędu we wspólnych urządzeniach księgowych, mimo braku formalnego przekazania przez kierowników tych jednostek odpowiedzialności za prowadzenie rachunkowości. Działanie takie było sprzeczne z art. 4 ust. 5 oraz art. 11 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 Nr 76, poz 694 ze zm.). W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu nie ujęto zadań wynikających z prowadzenia przez Urząd obsługi finansowo-księgowej jednostek organizacyjnych. Powyższe naruszało art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 142, poz.1591 ze zm.).
2. Jednostki organizacyjne Gminy nie sporządziły w 2004r. planów finansowych w zakresie dochodów, natomiast plany finansowe wydatków zostały sporządzone na początku roku przez inspektora ds. obsługi szkół, a zatwierdzone przez Burmistrza, (oprócz planu finansowego sporządzonego przez ZSP Żydowo, który został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i wicedyrektora), stanowiło to naruszenie przepisów art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 148 ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 pkt. 2, art. 50 ust. 2 pkt. 2, art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).

3. Nie sporządzano na koniec poszczególnych miesięcy zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, co było niezgodne z przepisami art. 18 ust.1 ustawy o rachunkowości.
4. W bilansie z wykonania budżetu wg stanu na dzień 31.12.2004r. wpływ części oświatowej subwencji ogólnej za styczeń 2005r. w kwocie 291.393 zł został wykazany w poz. „Zobowiązania wobec budżetów”, zamiast w poz. „Inne pasywa”, co było niezgodne z zasadą jasnego i rzetelnego obrazu określoną w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Kontrola rzetelności i prawidłowości prowadzonych ksiąg rachunkowych wykazała naruszenie zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) oraz uregulowań zawartych w Zakładowym Planie Kont, a mianowicie :

dla budżetu :

- 1) saldo konta 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu” przenoszono na konto 960 „Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu” w roku następnym pod datą ostatniego dnia roku budżetowego, zamiast pod datą zatwierdzenia budżetu,
- 2) na koncie 902 „Wydatki budżetu” nie prowadzono ewidencji analitycznej wydatków wg podziałek klasyfikacji budżetowej,
- 3) nie utworzono konta 903 „Niewykonane wydatki” służącego do ewidencji niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych. W konsekwencji wartość ustalonych przez Radę uchwałą Nr XXIV/135/04 z dnia 28.12.2004r. wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego na łączną kwotę 349.404,00 zł nie został ujęty na koncie 903 w korespondencji z kontem 904 „Niewygasające wydatki”. Zaksięgowano jedynie przelew środków na wydatki niewygasające Wn 904 Ma 133,

dla Urzędu :

- 4) nie ujmowano w księgach rachunkowych na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” odsetek naliczonych na koniec każdego kwartału od należności przypisanych, a niezapłaconych, co było niezgodne z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jst oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752),
- 5) na koncie 750 „Przychody i koszty finansowe” ewidencjonowano pozostałe przychody z tytułu sprzedaży składników majątkowych, zamiast na koncie 760 „Pozostałe przychody i koszty”,
- 6) nieprawidłowe prowadzenie ewidencji operacji dotyczących naliczenia i pobrania należnych od wynagrodzeń składek na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy i ubezpieczenie zdrowotne, a mianowicie zapisem księgowym Wn 231 Ma 240, zamiast zapisem Wn 231 Ma 229,

- 7) nie prowadzono odrębnej ewidencji analitycznej w zakresie rozrachunków (do konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń i 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”) dla poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy, co uniemożliwiało wyodrębnienie rozrachunków poszczególnych jednostek oraz grupowania danych o stanie rozrachunków wg ich tytułów w zależności od potrzeb sporządzania sprawozdawczości. Było to niezgodne z art. 17 ust. 1 pkt. 2 ustawy o rachunkowości,
 - 8) do konta 221 nie prowadzono ewidencji analitycznej wg podziałek klasyfikacji budżetowej,
 - 9) ewidencja analityczna na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” nie była prowadzona w sposób umożliwiający ustalenie rozrachunków z tytułu wadów i zabezpieczeń należytego wykonania umowy, z jednoczesnym uwzględnieniem osób czy jednostki, których dotyczą co skutkowało m.in. nieustaleniem wykonawcy, który wniósł wadium bądź zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 2.700,00 zł na realizację inwestycji związanej z budową sieci wodociągowych Graby, Pakszyn, Pakszynek. Do dnia zakończenia kontroli wadium nie zostało zwrócone,
 - 10) nie utworzono konta 401 „Amortyzacja”, służącego do ewidencjonowania kosztów amortyzacji środków trwałych oraz tych wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe i amortyzacja są naliczane stopniowo według stawek amortyzacyjnych, jak również konta 761 „Pokrycie amortyzacji” służącego do ewidencji równowartości amortyzacji ujętej na koncie 401. Umorzenie środków trwałych podlegających stopniowemu umarzaniu księgowano prawidłowo (zapisem Wn 800 Ma071).
6. Kontrola prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych wykazała naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm) w następującym zakresie:
- 1) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2004 wykazano stan „wolnych środków” w wysokości 739.673 zł zaniżając o kwotę 999 zł. Przyczyną zaniżenia było wykazanie kwoty 999 zł, w pozycji D.13 „Nadwyżka z lat ubiegłych”, zamiast ujęcia tej kwoty w pozycji D.17 „Inne źródła”, czym naruszono postanowienia § 10 załącznika nr 2 do rozporządzenia - „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”,
 - 2) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych sporządzonym za okres od początku roku do 31 grudnia 2004r. Przedszkola Czerniejewo wykazano w dz. 801 rozdz. 80104 § 4040 kwotę 14.574,94zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, od kwoty tej nie zostały wykazane w sprawozdaniu składki ZUS i FP, zostały one wykazane w ogólnej kwocie w sprawozdaniu jednostkowym Przedszkola Żydowo,
 - 3) jednostki organizacyjne gminy nie sporządziły sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń oraz Rb- N o

stanie należności, stanowiło to naruszenie § 4 ust.1 pkt.2 lit. b w związku z § 3 pkt. 14 i 15 rozporządzenia,

- 4) w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu i zbiorczym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31.12.2004r. wykazano zaległość w dz.700 rozdz.70005 § 075 w kwocie 146.871 zł. Z ewidencji analitycznej prowadzonej w formie kart ręcznie przez inspektora ds. gospodarowania mieniem komunalnym i działalności gospodarczej i w formie ewidencji komputerowej przez inspektora ds. gospodarki komunalnej i mieszkaniowej wynikają następujące kwoty zaległości z tytułu dzierżawy: gruntów gminnych w wysokości 1.445,55 zł, lokali związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - 17.848,71zł, gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej - 4.843,58zł, oraz z tytułu najmu lokali mieszkalnych - 119.878,33zł. Łączna kwota zaległości wynosi 144.016,17zł. Z ewidencji księgowej konta 221 prowadzonego tylko syntetycznie nie można było ustalić kwoty zaległości z tytułu dzierżawy i najmu oraz podstaw stwierdzonej różnicy w wysokości 2.854,83 zł. Stanowiło to naruszenie przepisu art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości
- 5) kwota 9.606zł zaległości z tytułu użytkowania wieczystego wynikająca z ewidencji analitycznej nie wynikała z ewidencji syntetycznej, która prowadzona jest na koncie 221 bez podziałek klasyfikacji budżetowej. Brak zgodności pomiędzy ewidencją analityczną a syntetyczną stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W sprawozdaniu jednostkowym i zbiorczym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych sporządzonym za okres od początku roku do 31 grudnia 2004r. nie wykazano zaległości z tytułu użytkowania wieczystego w wysokości 9.606 zł. Kwota ta wynika z ewidencji analitycznej prowadzonej przez inspektora ds. gospodarki komunalnej i mieszkaniowej. Wykazanie w sprawozdaniu danych niezgodnych z ewidencją księgową (analityczną) stanowi naruszenia § 10 ust. 2 rozporządzenia,
- 6) w sprawozdaniu z wykonania podstawowych dochodów podatkowych Rb-PDP sporządzonych za okres od początku roku do 31.12.2004 r. powstały różnice polegające na zawyżeniu danych w zakresie umorzenia w podatku od nieruchomości o kwotę 3.781 zł, rolnym o kwotę 602 zł, od środków transportowych o kwotę 966 zł. Przyczyną różnic było wykazanie w kolumnie 13 w poszczególnych podatkach kwot umorzonych odsetek, stanowiło to naruszenie przepisu § 3 ust. 1 pkt 10 oraz § 7 ust. 3 załącznika nr 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia,
- 7) na koncie 201 wykazano zobowiązania w kwocie 52.287,62zł w sprawozdaniu jednostkowym i zbiorczym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych nie wykazano zobowiązań na łączną kwotę 999,62 zł a większość zobowiązań została wykazana w niewłaściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, niż wynikało to z zadekretowanych faktur (przykładowo w rozdziale 90001 § 4260 wykazano zobowiązania w kwocie 1.436zł a z dekretacji na fakturze wynikała kwota 1.297,85 zł, w rozdziale 7005 § 4300 w sprawozdaniu wykazano kwotę 979zł a z dekretacji na

fakturach wynika kwota 1.541,20zł). Wykazanie w sprawozdaniu danych niezgodnych z ewidencją analityczną oraz wynikających z niej dowodów księgowych stanowi naruszenia § 10 ust 2 rozporządzenia.

7. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji środków pieniężnych na dzień 31.12.2004r. stwierdzono zgodność pomiędzy stanem środków zgromadzonych na rachunku budżetu wykazanym w pisemnym potwierdzeniu sald rachunków bankowych uzyskanym od Banku Spółdzielczego w Gnieźnie, a stanem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku budżetu, pomimo, że na koncie 133 „Rachunek budżetu” nie ujęto odsetek z tytułu oprocentowania podstawowego rachunku bankowego w wysokości 47,31 zł, naliczonych przez Bank. Działanie takie niezgodne było z przepisami art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
8. W wyniku kontroli realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat stwierdzono, że:
 - 1) w zakresie ulg i zwolnień w podatku rolnym stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (Dz.U. z 1993r. Nr 94, poz. 431 ze zm.) w następującym zakresie :
 - a) przyznawanie ulgi inwestycyjnej pomimo nie potwierdzenia faktu zakończenia inwestycji, co narusza art. 13 ust. 2 ustawy,
 - b) nieprzestrzeganie ustawowych terminów zwolnienia z podatku rolnego gruntów nabytych w drodze kupna na utworzenie nowego lub powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, niezgodnie z przepisami art. 13d ust. 3 ustawy,
 - c) udzielaniu zwolnienia z tytułu nabycia gruntów pomimo braku materiału dowodowego świadczącego o tym, że grunty zostały nabyte od osoby obcej. Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy nie stosuje się zwolnienia, jeżeli nabywca jest małżonkiem, krewnym w linii prostej lub jego małżonkiem, pasierbem, zięciem lub synową sprzedawcy gruntów.
 - 2) inspektor ds. księgowości podatkowej na którym ciążył obowiązek systematycznej kontroli analitycznych kont podatników zgodnie z § 3 pkt. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U z 1999 Nr 50 poz. 511) dopuścił do nadpłaty
 - a) 11 podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych posiadało nadpłaty w kwocie łącznej 1.626,44zł. Kontrolą objęto pięciu podatników i ustalono, że w dwóch przypadkach nadpłaty powstały przed 1999r. pozostali podatnicy posiadali nadpłaty na koniec 2000r.
 - b) na 100 podatników w podatku od nieruchomości od osób fizycznych kontrolą objęto 2 i stwierdzono, że w jednym przypadku nadpłata w wysokości 899,81 zł powstała przed 1999r., natomiast w podatku rolnym od osób fizycznych na 71 podatników skontrolowano dwóch podatników i w jednym przypadku stwierdzono, że podatnik posiada nadpłatę od 2002r.,
 - c) w podatku od środków transportowych od osób fizycznych 32 podatników posiadało nadpłaty w łącznej kwocie 937,98z ł, które powstały przed 1997r.

W toku czynności kontrolnych nie można było ustalić przyczyn powstania nadpłat

- 3) organ podatkowy nie podejmował czynności zmierzających do wyegzekwowania obowiązku złożenia deklaracji podatkowych w podatku od nieruchomości od jednostek organizacyjnych. Nieruchomości zajęte na potrzeby tych jednostek nie zostały ujęte w ewidencji podatkowej a jednostki nie zapłaciły podatku od nieruchomości, co stanowiło naruszenie przepisu art. 3 ust. 1 i art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr poz. 84 ze zm.).
9. Wyniki kontroli realizacji dochodów z majątku gminy wykazały, że wobec zalegających z zapłatą należności z majątku gminy nie podejmowano przewidzianych prawem czynności w celu ich wyegzekwowania a mianowicie do zalegających z zapłatą :
- 1) z tytułu najmu i dzierżawy wysłano upomnienia, zamiast wezwania do zapłaty oraz nie podejmowano dalszych czynności egzekucyjnych. Na dzień 31.12.2004r. zaległości z tytułu dzierżawy gruntu oraz lokali wynosiły kwotę 22.692,29 zł. Kontrolą objęto dzierżawcę posiadającego najwyższą kwotę zaległości z tytułu dzierżawy gruntu w wysokości 2.535,50 zł wobec dzierżawcy nie podejmowano żadnych czynności egzekucyjnych,
 - 2) z tytułu użytkowania wieczystego nie wysłano wezwań do zapłaty w 2004r. oraz nie podjęto dalszych działań tj. nie skierowano pozwów do sądu. Na dzień 31.12.2004r. z zapłatą opłaty za użytkowanie wieczyste zalegało 39 użytkowników na łączną kwotę 9.605,93 zł. Kontrolą objęto 2 użytkowników wieczystych, w jednym przypadku stwierdzono, że użytkownik posiadał zaległość która dotyczyła okresu od 2000 do 2004r. w wysokości 3.850,56 zł na zaległość zostało wystawione w 2003r. tylko upomnienia.
- Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 92 pkt. 2 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, przepisów art. 25 ust 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000r., Nr 46, poz. 543) oraz przepisów Kodeksu cywilnego. Okres przedawnienia określają przepisy art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny.
- Wysłanie do zalegających z zapłatą opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego oraz z tytułu dzierżawy upomnień zamiast wezwań do zapłaty stanowiło naruszenie przepisów art. 2 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002r . Nr 110, poz. 968 ze zm.).
10. Od postanowień gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy załączanych do wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, pobierano opłatę skarbową, mimo że powyższe postanowienia nie mieszczą się w katalogu dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie zezwolenia. Działanie takie było sprzeczne z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze z m.) .

11. Kontrolą w zakresie prawidłowości zaszeregowania, naliczenia i wypłaty wynagrodzeń objęto 8 pracowników Urzędu. W jednym przypadku nieprawidłowo ustalono wysokość dodatku za wieloletnią pracę spowodowane nieprawidłowym ustaleniem terminu, od którego powinna nastąpić zmiana stawki tego dodatku, (tj. w związku z nieuwzględnieniem 3-miesięcznego bezpłatnego urlopu). Pracownik nabył prawo do 20% dodatku za wysługę lat dopiero z dniem 22 stycznia 2005r., a dodatek w wysokości 20% został mu przyznany z dniem 1 grudnia 2004r. Było to sprzeczne z przepisami § 4 i 5 rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 33, poz. 264 ze zm.).
12. Sprawdzone prawidłowość naliczenia i wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Spośród 25 pracowników Urzędu, którzy nabyli prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2004r., w jednym przypadku (tj. Burmistrza) nieprawidłowo ustalono podstawę do naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego, co spowodowało zaniżenie wynagrodzenia o kwotę 353,58 zł. Działanie takie naruszało przepisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz.U. Nr 160, poz. 1080 ze zm.)
Z oświadczenia inspektora ds. płac wynika, że „w związku z prowadzeniem kartoteki wynagrodzenia komputerowo prawdopodobnie błąd powstał w wyniku automatycznego naliczenia składników wynagrodzenia, który został zakłócony koniecznością wyrównania wynagrodzenia Burmistrza za 15 miesięcy”.
13. W 2004 roku wypłacono 7 nagród jubileuszowych. Skontrolowano wypłatę nagród dla 3 pracowników i stwierdzono, że w jednym przypadku nieprawidłowo ustalono datę nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, co spowodowało jej wypłacenie z trzymiesięcznym wyprzedzeniem przed nabyciem przez pracownika praw do jej uzyskania. (pracownik nabył prawo do nagrody jubileuszowej za 20 lat pracy zawodowej w kwocie 1.800,17 zł w dniu 22 stycznia 2005r., natomiast nagrodę została wypłacono w dniu 2 listopada 2004r.).
Stanowi to naruszenie przepisów § 12 ust. 4 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 33, poz. 264 ze zm.).
14. W 2004 roku przyznano i wypłacono jednemu pracownikowi Urzędu (w związku z przejściem na wcześniejszą emeryturę i rozwiązaniem stosunku pracy) odprawę emerytalną na kwotę 17.280,00 zł oraz ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na kwotę 2.045,12 zł. Kontrolującym nie przedłożono akt osobowych pracownika z powodu ich nieodnalezienia. Ustaleń w sprawie prawidłowości naliczenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop dokonano w oparciu o kserokopie niekompletnej dokumentacji przedłożonej przez inspektora ds. płac. Działanie takie było niezgodne z przepisami art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach

(Dz .U. z 2002 Nr 171, poz. 1396 ze zm) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposób prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz.U. z 1996r Nr 62, poz. 286). Z wyjaśnienia Burmistrza wynika, że „dokumentację związaną z aktami osobowymi prowadziła w Urzędzie Miejskim w 2004r. Sekretarz Gminy, która została zobligowana zaleceniami po przeprowadzonej w 2004 roku kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy do rzetelnego prowadzenia akt osobowych. Powyższe zalecenia nie zostały wykonane i w związku z powyższym był to jeden z powodów odwołania Sekretarza”.

15. Stwierdzono przypadki nieprawidłowej klasyfikacji wydatków budżetowych, a mianowicie :

- 1) koszty naprawy kserokopiarek w łącznej wysokości 1.756,80 zł ujęto w § 4300, zamiast w § 4270,
- 2) składki za członkostwo w Wielkopolskim Ośrodku Kształcenia i Studiów Samorządowych z siedzibą w Poznaniu oraz w Stowarzyszeniu Gmin i Powiatów Wielkopolski z siedzibą w Poznaniu na łączną kwotę 3.768,00 zł w § 4300, zamiast w § 4430,
- 3) zakup zestawu komputerowego w kwocie 4.987,36 zł został sfinansowany ze środków na wydatki bieżące i sklasyfikowany w § 4210, zamiast w § 6060.

Stanowiło to naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 68, poz. 634 ze zm.).

16. Sprawdzono prawidłowość naliczenia i pobierania diet przez radnych za miesiąc kwiecień i grudzień 2004r. Stwierdzono, że 9 radnych pobrało w miesiącu grudniu diety za udział w sesji i posiedzeniach komisji w wysokości przekraczającej maksymalną wysokość diety przysługującej radnemu gminy w ciągu miesiąca o łączną kwotę 1.950,52 zł, co było sprzeczne z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz.U. Nr 61, poz. 710) .

Stosownie do ww. rozporządzenia maksymalna wysokość diety przysługującej radnemu w gminach poniżej 5 tys. mieszkańców w ciągu miesiąca mogła wynosić 1.238,75 zł, natomiast 11 radnych otrzymało w miesiącu grudniu diety w następującej wysokości :

- 1) 4 radnych otrzymało diety w wysokości 1.541,05 zł tj. o 302,30 zł wyższe niż maksymalna wysokość diety przysługująca radnemu w ciągu miesiąca,
- 2) 4 radnych otrzymało diety w wysokości 1.320,90 zł tj. o 82,15 zł wyższe niż maksymalna wysokość diety przysługująca radnemu w ciągu miesiąca,
- 3) Przewodniczący Rady otrzymał zryczałtowaną dietę w wysokości 1.651,47 zł tj. o 412,72 zł wyższa niż maksymalna wysokość diety przysługująca radnemu w ciągu miesiąca.

Ustalono, że w pozostałych 11 miesiącach wysokość diet pobieranych w ciągu miesiąca przez radnych nie przekraczała maksymalnej wysokości określonej przepisami prawa, za wyjątkiem ryczałtu przysługującego Przewodniczącemu

Rady, któremu w 2004r. wypłacono łącznie ryczałtowe diety w wysokości przekraczającej maksymalną wysokość diety przysługującej radnemu w ciągu miesiąca o łączną kwotę 4.246,97 zł.

17. W zakresie realizacji wydatków na zakup usług remontowych stwierdzono w 1 przypadku ponoszenie wydatków w kwocie wyższej, niż wynikająca z zawartej umowy na wykonanie robót drogowych polegających na równaniu dróg gminnych gruntowych na terenie Gminy. Zgodnie z umową Nr 2/2004 z dnia 04.03.2004r. łączna wartość wynagrodzenia Wykonawcy nie mogła przekroczyć 15.000 zł. Natomiast wykonawcy za zrealizowane roboty budowlane zapłaty dokonano w łącznej kwocie 16.320,60 zł. tj. o 1.320,60zł więcej niż wynikało to z zawartej umowy. Działanie takie były niezgodne z przepisami art. 28 ust. 3 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych.
18. W wyniku kontroli rozliczania podróży służbowych stwierdzono, że w przypadku zwrotu kosztów poniesionych przez pracownika z tytułu używania pojazdów stanowiących własność pracownika w celach służbowych przebieg pojazdu nie był udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika, co stanowiło naruszenie przepisów art. 23 ust. 5 i 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 Nr 14, poz. 176 ze zm.)
19. Skontrolowano prawidłowość naliczenia i wypłacania ryczałtów za używanie przez pracowników samochodów prywatnych do celów służbowych za m-c kwiecień i lipiec. Ujawniono nieprawidłowości polegające na nieprawidłowym obliczeniu należnego ryczałtu za m-c kwiecień i tak:
 - 1) Burmistrzowi wypłacono ryczałt w wysokości 40,02 zł, zamiast w wysokości 46,77 zł (różnica 6,75 zł),
 - 2) Z-cy Burmistrza wypłacono ryczałt w wysokości 101,64 zł, zamiast w wysokości 149,06 zł (różnica 47,42 zł).Działania takie było sprzeczne z przepisami § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271)
20. Kontrolą objęto wydatki dokonane w dziale 751 „Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa” rozdz. 75113 Wybory do Parlamentu Europejskiego § 4410 Podróże służbowe krajowe w wysokości 100,49 zł - wydatek dotyczył trzech delegacji. W jednym przypadku stwierdzono, że delegacja nr 216 z dnia 12.06.2004r. na kwotę 12,24 zł wystawiona dla inspektora ds. obsługi rady w celu rozwiezienia materiałów na XVIII sesję Rady Miejskiej została rozliczona z dotacji, zamiast z wydatków w dz. 750 „Administracja publiczna” rozdz. 75022 „Rady gmin” § 4410, stanowiło to naruszenie art. 92 pkt. 3 i art. 93 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Odpowiedzialność za powstałe nieprawidłowości ponoszą pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Burmistrz i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych :

1. Przestrzegać zasady prowadzenia przez Urząd rachunkowości jednostek organizacyjnych gminy (w tym prowadzenia ksiąg rachunkowych), po przejęciu przez Burmistrza odpowiedzialności za rachunkowość tych jednostek, bądź za określone obowiązki w tym zakresie.
Prowadzenie ksiąg rachunkowych innych jednostek organizacyjnych gminy przez Urząd uregulować, w sposób formalny, przez wprowadzenie stosownych zapisów w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu.
2. Zobowiązać kierowników jednostek organizacyjnych gminy do opracowywania i przedkładania projektów planów finansowych, a następnie dostosowywania projektów do zmian wprowadzonych w danym roku budżetowym, zgodnie z wymogami art. 125 i 126 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Dyrektor szkoły zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) obowiązany jest przedłożyć do zaopiniowania plan finansowy szkoły radzie pedagogicznej (art. 41 ust. 2 pkt 2), a także radzie szkoły w przypadku, gdy w danej szkole taka rada działa (art. 50 ust. 2 pkt 2). W szkołach w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna. (art. 52 ust.2)
3. Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej sporządzać przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, w terminie umożliwiającym sporządzanie obowiązujących jednostkę sprawozdań.
4. W bilansie z wykonania budżetu rozliczenia międzyokresowe wynikające z konta 909 wykazywać w pozycji „Inne pasywa”.
5. Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości i w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych oraz obowiązującego w Urzędzie Zakładowego Planu Kont, a w szczególności:
 - 1) saldo konta 961- „Niedobór lub nadwyżka budżetu” przenieść na konto 960 - „Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu w roku następnym pod datą zatwierdzenia budżetu,
 - 2) do konta 902 utworzyć szczegółową ewidencję analityczną wydatków wg podziałek klasyfikacji budżetowej,
 - 3) utworzyć i prowadzić konto 903, na którym należy ewidencjonować wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych w korespondencji z kontem 904. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 903 przenosi się na konto 961,
 - 4) na koncie 290 ewidencjonować naliczone na koniec kwartału odsetki od należności nieprzypisanych, a niewypłaconych, z zastosowaniem zapisu Wn 221 Ma 290 dla operacji związanych z naliczeniem odsetek na koniec

kwartału a zapisem Wn 290 Ma 221 dla operacji związanych z wyksięgowaniem odsetek na początku następnego kwartału,

- 5) ujmować pozostałe przychody operacyjne, do których zalicza się w szczególności sprzedaż składników majątkowych na koncie 760 w korespondencji z kontem 221,
 - 6) ewidencję analityczną do konta 221 prowadzić wg podziałek klasyfikacji budżetowej,
 - 7) operacje księgowe dotyczące naliczenia i pobrania należnych od wynagrodzeń składek na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy i ubezpieczenie zdrowotne ujmować zapisem księgowym Wn 231 Ma 229,
 - 8) utworzyć i prowadzić ewidencję analityczną do kont rozrachunkowych 229 i 231 w sposób umożliwiający ustalenia stanu należności i zobowiązań poszczególnych jednostek organizacyjnych z tytułu rozrachunków z poszczególnymi instytucjami z jednoczesnym wskazaniem tytułów tych rozrachunków,
 - 9) ewidencję analityczną na koncie 240 prowadzić w sposób umożliwiający wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków i rozliczeń, (w tym z tytułu wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy), ustalenie przebiegu tych rozliczeń oraz stanu należności.
 - 10) zaprowadzić ewidencję w zakresie kosztów amortyzacji na koncie 401 (na którym ewidencjonować koszty amortyzacji środków trwałych oraz tych wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe i amortyzacja są naliczane stopniowo wg stawek amortyzacyjnych) w korespondencji z kontem 071 z jednoczesną ewidencją ich równowartości jako pokrycia amortyzacji na koncie 761 (po stronie Ma) w korespondencji z kontem 800. W końcu roku obrotowego saldo konta 401 i 761 przenosi się na konto 860.
6. Zapewnić sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170 poz. 1426). Dokonać korekty sprawozdań Rb-PDP sporządzonych za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2004r. oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2004r. przesłać do Ministerstwa Finansów w formie dokumentu i elektronicznej za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.
 7. W przypadku stwierdzenia różnic inwentaryzacyjnych między stanem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym a stanem wykazany w księgach rachunkowych różnice te wyjaśniać i rozliczać w księgach tego roku, na który przypadał termin inwentaryzacji.
 8. Przy udzielaniu ulg w podatku rolnym przestrzegać zasad określonych w przepisach ustawy o podatku rolnym, a w szczególności:
 - 1) zwolnienia z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego udzielać zgodnie z przepisami art.13d ust. 3 ustawy, zgodnie z którym zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na

- wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik złożył stosowny wniosek,
- 2) dokumentować fakt, że grunty zostały nabyte od osoby obcej. Dowodem w tej sprawie może być m.in oświadczenie podatnika – złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, zgodnie z przepisami art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej,
 - 3) przestrzegać zasady udzielania ulg inwestycyjnych po zakończeniu inwestycji, zgodnie z wymogiem art. 13 ust. 2 tej ustawy; dowodem potwierdzającym fakt zakończenia inwestycji może być oświadczenie podatnika, o którym mowa wyżej.
 - 4) w przypadku stwierdzenia nadpłaty na kontach podatników wszczynać postępowanie w trybie art. 76 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa (Dz U z 2005r. Nr 8 poz. 60 ze zm.)
 - 5) egzekwować od wszystkich podatników będących osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, obowiązek przedłożenia deklaracji podatkowych w podatku od nieruchomości oraz zapłaty należnego podatku z wyjątkiem nieruchomości zwolnionych ustawą lub uchwałą Rady. Wezwać jednostki organizacyjne do złożenia zaległych deklaracji na podatek od nieruchomości i zapłaty należnego podatku.
9. Podjąć przewidziane prawem czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste oraz z tytułu czynszu najmu i dzierżawy wysyłając do zalegających wezwania do zapłaty a po bezskutecznym upływie wyznaczonego w wezwaniu terminu zapłaty skierować sprawę na drogę postępowania sądowego.
 10. Zaprzestać pobierania opłaty skarbowej od załączanych do wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych postanowień Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy bądź poinformować wnioskodawców o nie załączaniu powyższych postanowień do wniosków, gdyż nie mieszczą się w katalogu dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku. Opinię GKRPA wydaje dopiero po złożeniu przez przedsiębiorcę pisemnego wniosku i na tej podstawie Burmistrz podejmuje decyzję o wydaniu zezwolenia sprzedaż napojów alkoholowych.
 11. Przy ustalaniu dodatku za wysługę lat oraz daty nabycia prawa do nagrody jubileuszowej przestrzegać zasad określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223) oraz w przepisach Kodeksu Pracy.
 12. Podjąć czynności zmierzające do przestrzegania wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego w oparciu o obowiązujące przepisy prawne w tym zakresie. Dokonać wypłaty w kwocie 353,58 zł z tytułu zaniżonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2004 rok

13. Zapewnić należyte warunki przechowywania dokumentacji archiwalnej i konserwacji tej dokumentacji, chroniąc ją przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą.
14. Wystąpić do Przewodniczącego Rady i 9 radnych o zwrot pobranych w zawyżonej wysokości diet. .
15. Wydatki klasyfikować wg zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.).
16. Wydatków dokonywać w wysokościach wynikających z zawartych umów.
17. Polecić pracownikom prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdów. Sposób prowadzenia ewidencji pojazdów określa przepis art. 23 ust. 5 i 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
18. Przy wypłacaniu ryczałtu przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.03.2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27 poz. 271 ze zm.).
19. Środki z dotacji wydatkować zgodnie z przeznaczeniem określonym przez dotującego.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

(-) Mieczysław Klupczyński

Otrzymuje do wiadomości :
Rada Miejska w Czarniejewie